

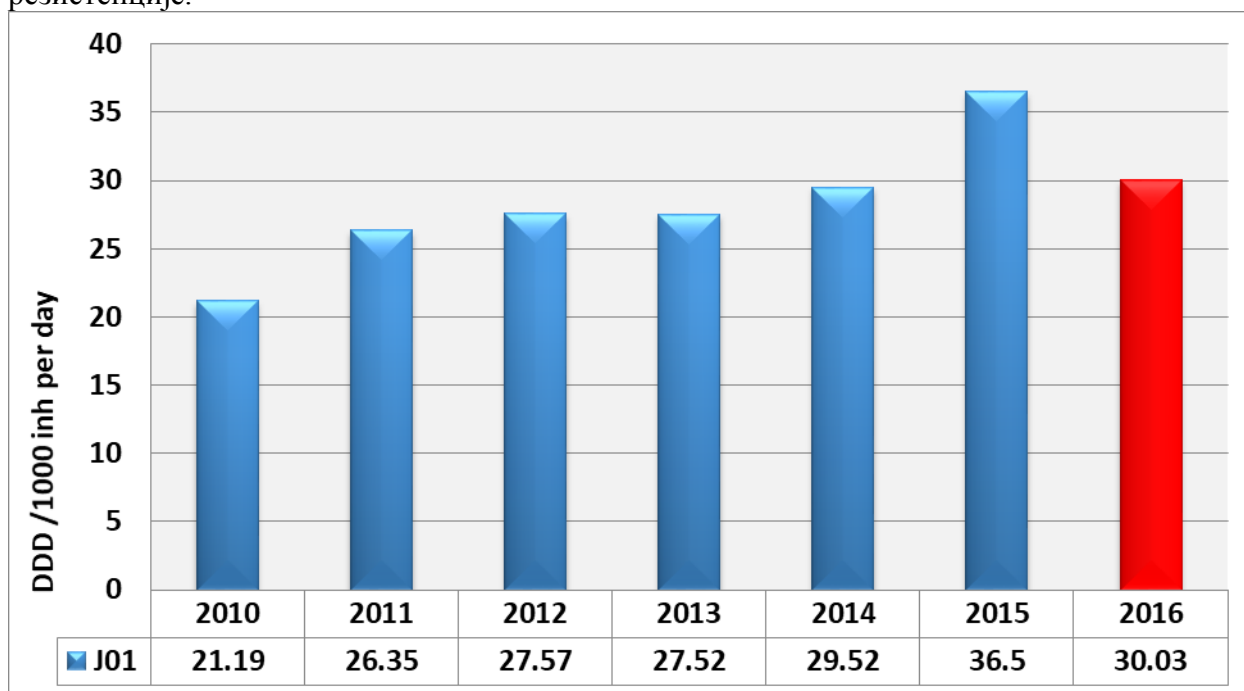

Београд, 17. новембар 2017. године

С А О П Ш Т Е Њ Е

У Србији је смањена укупна потрошња антибиотика за 18%

“Према званичним подацима Агенције за лекове и медицинска средства Србије, у 2016. години постигнуто је значајно смањење укупне потрошње антибиотика за системску примену од 18%“, истакао је министар здравља, ас др Златибор Лончар, на конференцији за новинаре одржаној поводом обележавања Светске недеље (13-17.11.2017.) и Европског дана свесности о рационалној употреби антибиотика. „Овај напредак представља резултат низа активности Министарства здравља Републике Србије у оквиру Кампање за рационалну употребу антибиотика“. Министар Лончар је апеловао на грађане да не користе антибиотике без препоруке лекара и доказа да су им заиста потребни, а на оне који их продају, да то не раде без обавезног рецепта. Шеф Канцеларије СЗО у Београду Зофија Пусзтаи рекла је да је резистенција на антибиотике један од највећи проблема у свету који може погодити било кога и било где. Светска недеља свесности о рационалној употреби антибиотика Светске здравствене организације ове недеље се обележава широм Европе и усмерена је на здравствене раднике и креаторе политика како могу спречити избијање инфекција. В.д. директора Института за јавно здравље "Милан Јовановић Батут", др Верица Јовановић је истакла да ће здравствени систем Србије у наредном периоду кроз акциони план и посебно формиране радне групе радити на едукацији и интензивнијем праћењу антимикробне резистенције.

Укупна потрошња антибиотика за системску примену у Србији 2010-2016, АЛИМС

Осим овог резултата истакнуто је да се међу првих 10 антибиотика за оралну примену (90% укупне потрошње), не налази се ни један резервни антибиотик са Есенцијалне листе лекова Светске здравствене организације (СЗО) из 2017. године. То доказује да се резервни антибиотици рационално користе и чувају, што је од великог значаја за контролу антимикробне резистенције.

Подаци о резистенцији бактерија на антимикробне лекове у Србији објављују се у оквиру ЦЕЗАР мреже (Central Asial and Eastern European AMR Surveillance Network) под покровитељством СЗО. Забележен је висок ниво резистенције код свих испитиваних врста бактерија у Србији, слично као и у земљама Јужне и Источне Европе. За разлику од претходних година, у 2016. години међу бактеријама које су укључене у антимикробни надзор дошло је до одређене стопе смањења резистенције (*Staphylococcus aureus* смањење стопе метицилинске резистенције са 34% на 26,5%, *Enterococcus faecium* смањена резистенција на ванкомицин са 53,5% на 35,5%, дошло је до смањења резистенције на карбапенеме код *Klebsiella pneumoniae* (са 41% на 24%), *E. coli* (са 1,6% на 0,7%) и *Pseudomonas aeruginosa* (са 54,2 на 41%). Са друге стране, нарочито забрињава пораст резистенције на антибиотике који се сматрају последњом линијом одбране од инфекција, карбапенеме и колистин.

У складу са иницијативама СЗО, Европског центра за превенцију и контролу болести, Уједињених нација и других међународних здравствених институција за сузбијање антимикробне резистенције и рационалну употребу антибиотика, од новембра 2015. године, у оквиру „Другог пројекта развоја здравства Србије“ Министарства здравља, који се финансира из кредита Светске банке, покренуто је низ мера и активности.

Министарство здравља формирало је Посебну радну групу за рационалну употребу антибиотика и у сарадњи са овим експертским тимом израђен је Национални програм за контролу резистенције бактерија на антибиотике. У току је израда акционог плана, као и Националног водича добре клиничке праксе за рационалну употребу антибиотика. У сарадњи са стручним удружењима и партнерским организацијама, посебна пажња посвећена је континуираној едукацији здравствених радника, лекара разних специјалности и нивоа здравствене заштите, фармацеута и другог медицинског особља, као и едукације за студенте медицине и фармације. Одржано је више дестина едукативних семинара којима је присуствовало близу 3500 здравствених радника, а посебна пажња је посвећена едукацији педијатара.

Кампања за рационалну употребу антибиотика коју Министарство здравља спроводи заснована је на комуникационој платформи Светске здравствене организације и Европског центра за превенцију и контролу болести. Уз велику подршку медија и стручњака, током протеклог периода на различите начине поруке су биле упућене свим значајним циљним групама, лекарима, фармацеутима, грађанима, медијима.

Министарство здравља успоставило је партнерство за спровођење Кампање за рационалну употребу антибиотика са преко 20 институција и организација међу којима се налазе: Институт за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“, Републички фонд за здравствено

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

ДРУГИ ПРОЈЕКАТ
РАЗВОЈА
ЗДРАВСТВА
СРБИЈЕ

осигурање, Агенција за лекове и медицинска средства Србије, Медицински факултет Универзитета у Београду, коморе здравствених радника, струковна удружења, студентске асоцијације и невладине организације.

Наведене активности довеле су до првог резултата - смањење потрошње антибиотика у 2016. години, али Србија се и даље налази на веома високом месту по потрошњи антибиотика у поређењу са осталим земљама у Европи, као и по стопама резистенције. За решавање проблема АМР неопходан је мултисекторски приступ и примена дугорочних системских мера, па је од кључног значаја да се наведене активности наставе како би се постигла даља рационализација потрошње антибиотика не само у хуманој, него и у ветеринарској медицини.